

Αυτοί οι Άγιοι Μάρτυρες του Χριστού που αποκαλύφθηκαν πρόσφατα και υπήρξαν καλλίνικοι, ο Μανουήλ, ο Θεόδωρος, ο Γεώργιος και ο άλλος, ο νεότερος Γεώργιος, είχαν πατρίδα το νησί Σαμοθράκη, ο Μιχαήλ, όμως, καταγόταν από την μεγαλόνησο Κύπρο, και μαρτύρησαν περήφανα κατά τον 19ο αιώνα, γι' αυτούς δε η μαρτυρία έχει ως εξής: κατά το 1821, έτος κατά τη διάρκεια του οποίου επαναστάτησε το ευγενές γένος των Ελλήνων ενάντια στους εξουσιαστές απίστους Αγαρηνούς, σε πιο πικρή δουλεία περιήλθε και αυτό το νησί της Σαμοθράκης· γιατί αυτοί αφού εισέβαλαν από την Άβυδο και την Τένεδο και άλλους πάμπολλους τόπους οι μαινόμενοι Αγαρηνοί, μεγάλο μέρος των κατοίκων της, από τη μία τους άνδρες τους δολοφόνησαν με μαχαίρι, από την άλλη τις γυναίκες μαζί με τα παιδιά, αφού τους απήγαγαν και με τη βία, τους έστειλαν αιχμαλώτους και στην Ανατολή και στην Ευρώπη και στην Αίγυπτο. Ανάμεσα στη χορεία των αιχμαλώτων αυτών συγκαταλέγονταν και αυτοί· από αυτούς ο Μιχαήλ, έχοντας τη μεγαλύτερη ηλικία, αφού καταλήφθηκε από το φόβο, αρνήθηκε την

πατρική ευσέβεια και το σωτηριώδες όνομα του Σωτήρα, οι υπόλοιποι τέσσερεις όμως, αφού διένυαν και τη νιότη τους και πουλήθηκαν ως εμπορεύσιμα είδη, από τα χέρια των Τούρκων έγιναν δούλοι και, υποβαλλόμενοι στη βία των τελευταίων, αντάλλαξαν την αληθινή πίστη με την πλάνη του Μωάμεθ. Απ' αυτούς ο Μανουήλ πουλήθηκε στην Αίγυπτο, μορφώθηκε σύμφωνα με την παιδεία των Αγαρηνών, κατέστη γνώστης της Αραβικής διαλέκτου και ακόμη περισσότερο επιδόθηκε στην μελέτη αυτών των γραφών.

Έχοντας περάσει πια ικανό χρονικό διάστημα κι ενώ η ειρήνη έχει ανατείλει κι (επειδή) η Ελλάδα ελευθερώθηκε, οι περισσότεροι από τους Χριστιανούς που τελούσαν υπό αιχμαλωσία απολάμβαναν πια την ελευθερία τους, άλλοι κρυφά αναχωρούσαν και όλοι πορεύονταν ο καθένας στον τόπο του. Τότε και αυτοί οι πέντε, αφού επανήλθαν στη Σαμοθράκη και έγιναν κάτοχοι της κτηματικής περιουσίας τους ο καθένας, ενώθηκαν με τους Χριστιανούς, αποκηρύσσοντας την πλάνη την οποία με τη βία υπέστησαν σε πρόωρη ηλικία. Με ειλικρινή λοιπόν μετάνοια και θεία

επίγνωση προσμετρήθηκαν και πάλι στο ποίμνιο του Χριστού. Αυτό όμως έγινε γνωστό στους Τούρκους που κατοικούσαν στη Σαμοθράκη και μέσω αυτών σε αυτούς που ζούσαν στη Θράκη. Και ο ηγεμόνας της εποχής μαζί με τον ιεροδικαστή τους τους απείλησαν με έντονη απειλή, πήραν ένα σεβαστό ποσό και τους άφησαν ελεύθερους και ανεπηρέαστους μέχρι κάποιο χρόνο. Αυτό έχει συμβεί πολλές φορές, κατά την εναλλαγή των ηγεμόνων, οι Άγιοι όμως αμέτρητες συμφορές και ζημιές περνούσαν, υποφέροντας τα πάντα με ακούραστη καρδιά. Από την άλλη, οι Χριστιανοί του νησιού, με προδιατεθειμένοι, τους συμβούλευαν να πάνε στην Ελλάδα με σκοπό να μην στερηθούν την ίδια τους τη ζωή, αλλά αυτοί, με αμετακίνητη την σκέψη τοθους, ομόφωνα είχαν καλή σκέψη, να μαρτυρήσουν, δηλαδή, για τον Χριστό, και να χύσου το αίμα τους για τη δόξα του, όταν το προστάξει το πλήρωμα του χρόνου κατόπιν θεϊκής επίνευσης. Τα ίδια έλεγε στους Αγίους και ο αρχιερέας της Τραϊανούπολης, αυτό που είχε την επιτροπεία αυτού που χρησιμοποιούσε εξαιτίας της αποδημίας του τη Βασιλεύουσα, του Επισκόπου

Μαρωνείας, μερίδα του οποίου τύχαινε να είναι και η Σαμοθράκη. Αυτός, αφού παρέλαβε την Κωνσταντινούπολη, για ζητήματα της τοπικής Εκκλησίας, ανέφερε τα ζητήματα των μαρτύρων στον τότε Πατριάρχη, ο οποίος ο από Σερρών Γρηγόριος, αν μπορούσε να τους βοηθήσει σε καιρό ανάγκης. Αλλά αυτός αρνήθηκε να υποσχεθεί βοήθεια, εφόσον η Εκκλησία ήταν κάτω από το δυνατό χέρι του ίδιου τυράννου, που είχε τη δυνατότητα να επιφέρει τον όλεθρο σε περισσότερους, αφού είπε ότι, είναι καλό αυτοί να κάνουν χρήση της φυγής με σκοπό να εξασφαλίσουν την ασφάλειά τους. Οι Άγιοι όμως συνέχισαν χωρίς φόβο δεχόμενοι την βοήθεια από τον Θεό. Τις μέρες εκείνες έφτανε στην Κωμόπολη της Θράκης, απέναντι από τη Σαμοθράκη -το όνομα της ήταν Μάκρη- ένας ιεροδικαστής, που είχε πολλή εξουσία («καδής» σύμφωνα με τη δική τους προφορά), ο οποίος ήταν άνθρωπος πολύ σκληρός και ωμός, το όνομα του ήταν Απτιραχμάν και υπεραμύνονταν με σφοδρότητα τη θρησκεία του Μωάμεθ. Αυτός, αφού πήρε στα χέρια του την κυριότητα της Σαμοθράκης, την επισκέφθηκε, για να

συγκεντρώσει τα δικαιώματά του· σε αυτόν με προδοτικό τρόπο αναφέρθηκαν τα σχετικά με τους μάρτυρες, ο οποίος αφού έστειλε και τους κάλεσε, εμφανίστηκε σε αυτούς με συμπεριφορά κωμική και τρόπο δήθεν ενάρετο και ανέπτυξε την ψεύτικη αλήθεια της πίστης του και τα αγαθά που προέρχονταν απ' αυτήν και στον παρόντα και στον μέλλοντα κόσμο βρίσκεται κοντά τους, για να την δεχθούν, διαφορετικά θα τους θανάτωνε με πικρό θάνατο. Οι μάρτυρες όμως με ατρόμητη ψυχή και σταθερή καρδιά απάντησαν ομόφωνα: «Εμείς, δικαστή, ήμασταν Χριστιανοί από τη γενιά των απτέρων μας· αλλά επειδή αιχμαλωτιστήκαμε σε μικρή ηλικία, βίαια υπαχθήκαμε στη δική σας πλάνη και ασέβεια. Ήδη αφού καταλάβαμε πόσο άσχημα πάθαμε και κυλιστήκαμε στο βυθό της απάτης, επανήλθαμε στη χάρη του Χριστού, στο θαυμαστό του φως, και καθόλου δεν αρνούμαστε την αλήθεια, αλλά είμαστε έτοιμοι να πεθάνουμε για τον Χριστό, τον μόνο και αληθινό Θεό».

Αφού άκουσε αυτά ο δικαστής και έμεινε άναυδος από την τόλμη τους, έδωσε εντολή να τους κλείσουν στη φυλακή. Τυχαία τότε βρέθηκε στη Σαμοθράκη και ο αρχιερέας, τον οποίο με φιλικό τρόπο, υποκριτικό όμως, τι θα έκανε στους υβριστές της θρησκείας του, δοκιμάζοντας τη θέλησή του με αυτό τον τρόπο. Αυτός όμως που κατάλαβε τη δολιότητα της ερώτησης, «δε γνωρίζω τίποτε για αυτά, είπε, δικαστή· είναι δική σου η απόφαση να τους θανατώσεις ή να τους αφήσεις ελεύθερους». Και αφού πήρε από τους μάρτυρες ικανό χρηματικό ποσό, τους άφησε ελεύθερους· γιατί αυτός ήταν ο σκοπός του, να πάρει χρήματα. Δε πέρασε πολύς καιρός, και να άλλος τυραννικός δικαστής έφτασε εκεί, όμοιος με τον προηγούμενο, πνέοντας πολλή μανία, ο οποίος με πολλή ταχύτητα, οδήγησε από τη Σαμοθράκη στη Μάκρη του 5 ομολογητές και μάρτυρες με τυραννική βία και την επόμενη νύχτα τους έκλεισε σε σκοτεινή και βαθιά φυλακή και τα πόδια τους τα έσφιξε με σχοινιά. Την επόμενη μέρα ξεκινούσε η νηστεία των Αγαρηνών, ο οποία ονομάζεται απ' αυτούς Ραμαζάν και σε όλη τη διάρκεια της οι

μάρτυρες έμεναν στη φυλακή. Και όταν ήρθε το βράδυ και μέσα σε πολλές τροφές και στην αδηφαγία των χορτασμένων πια ασεβών, όπως ήταν το έθιμό γι' αυτούς, με εντολή του άρχοντα, παρουσιάστηκαν στο βήμα αυτού οι μάρτυρες. Αυτός, με τυραννικό ύφος και σοβαρό πρόσωπο (γιατί ήταν αλβανός στη γενιά και σκληρός στον τρόπο συμπεριφοράς) πληροφορήθηκε ποιοι και από πού ήταν. Αυτοί όμως με ηρεμία στο πρόσωπο, είπαν: «Εμείς, άρχοντα, ήμασταν Χριστιανοί από τους προγόνους μας, έχοντας γεννηθεί και ανατραφεί στο νησί της Σαμοθράκης και στις δύσκολες στιγμές της φοβερής επιδρομής στην πατρίδα μας, οι γονείς μας με πολλούς άλλους ευσεβείς χάθηκαν με θάνατο, εμείς από την άλλη, όντας παιδιά, πιαστήκαμε αιχμάλωτοι και πουληθήκαμε από τους ομόθησκούς σας, από τους οποίους αφού βιαστήκαμε με κολακείες και απειλές, δεχτήκαμε όσα είναι σεβαστά για εσάς, κι όταν φτάσαμε στην ώριμη ηλικία και γνωρίσαμε πόσο είναι το σκοτάδι της πλάνης, ήλθαμε πίσω πάλι γρήγορα στο φως της αληθινής πίστης των προγόνων μας, για την οποία είμαστε έτοιμοι να υποστούμε και το

θάνατο, με σκοπό μα πετύχουμε την αθάνατη ζωή».

Έχοντας ακούσει αυτά με τα αυτιά του και χολωμένος από τον θυμό ο τύραννος είπε στους μάρτυρες: «Ανόητοι, με ποια τόλμη περιφρονήσατε την πίστη στον Μωάμεθ, η οποία βράβευσε και τη ζωή σας, όταν βρεθήκατε εκτεθειμένοι μπροστά σε κινδύνους, κατά τους οποίους οι γονείς σας χάθηκαν και (η πίστη στον Μωάμεθ) υπόσχεται την μελλοντική σας σωτηρία; Εμείς, ανταπάντησαν οι μάρτυρες, καθόλου δεν ανεχόμαστε να υπαχθούμε πάλι στην ασέβεια· η ζωή μας είναι ο Χριστός, με τον οποίο ζούμε και θα ζήσουμε, για τον οποίο προτιμάμε πρόθυμα και να πεθάνουμε, παρά να γευτούμε μια πρόσκαιρη απόλαυση της αμαρτίας, της οποίας το τέλος θα είναι η αιώνια κόλαση. Ας παραμείνουν δικά σας τα αγαθά που φέρνετε μπροστά μας, τα οποία αφανίζει η φθορά, γιατί εμείς είμαστε και θα είμαστε Χριστιανοί, γιατί εξαπατηθήκαμε παλιότερα, μέσα στο πρόωρο της ηλικίας μας, αφού αρνηθήκαμε τη σωτήρια κλήση του Σωτήρα μας, στην οποία βρίσκεται η αιώνια

ζωή, που τώρα ομολογούμε και με παρρησία σε όλους διατρανώνουμε, γιατί πιστεύουμε στον Χριστό και ως Χριστιανοί πεθαίνουμε, γιατί δε θα μας αλλάξεις πορεία από την καλύτερη αυτή στάση ζωής».

Επειδή θύμωσε πολύ με αυτούς ο άρχοντας, έθεσε τους μάρτυρες στη φυλακή, και τα χέρια τους τα έδεσε πίσω, τον τράχηλο με αλυσίδες, και τα πόδια με ένα ξύλο (προορισμένο για τον σκοπό αυτό), ώστε να μένει μετέωρο το σώμα για τη μεγαλύτερη τιμωρία. Με αυτό τον τρόπο τιμωρούνταν και υφίσταντο σωματικούς πόνους οι Άγιοι, ήταν ευτυχείς και χαρούμενοι όμως πολύ, εφόσον αξιώθηκαν να μαρτυρήσουν για τον Χριστό και με λόγια ενθαρρυντικά άλειφε ο ένας τον άλλον κι έπαιρναν θάρρος για τους προκείμενους αγώνες, ευχαριστώντας και παρακαλώντας τον Κύριο, προκειμένου και οι πέντε να αγωνιστούν μέχρι τέλους, για την καλή ομολογία, λέγοντας: «Ας μη φοβηθούμε, αδελφοί, τον πρόσκαιρο θάνατο, ούτε να φανούμε δειλοί απέναντι στα βάσανα, άλλωστε έρχονται και παρέρχονται: ας φοβηθούμε το Θεό που δίνει δύναμη σε όλους ελπίζουν στο

άγιο όνομά του». Κι επειδή επιθυμούσαν να μετάσχουν στα άχραντα μυστήρια πέτυχαν αυτή τους τη θέληση με αυτόν εδώ τον τρόπο· γιατί όταν το έμαθαν αυτό οι προύχοντες της Μάκρης, σκέφτηκαν να τους βοηθήσουν. Γιατί δε μπορούσαν να κάνουν διαφορετικά.

Μεταφέρθηκαν όμως στον ηγεμόνα (αυτά) ενάντια στον ιερέα, με την ιδέα ότι τάχα αυτός δεν ήθελε να καταβάλει τους φόρους στην εξουσία. Κι επειδή ο ηγεμόνας το πίστεψε αυτό ως αλήθεια διέταξε να κλειστεί ο ιερέυς στο δεσμοτήριο, πράγμα που έγινε, αφού πέτυχε το σχέδιο.

Ήταν, λοιπόν, φυλακισμένος ο ιερέας, και οι μάρτυρες χαιρόντουσαν, εφόσον πέτυχαν την επιθυμία τους, ήταν πολύ ευχαριστημένοι και με άγια λόγια και με επικοινωνία με το Θεό για χάρη του λειτουργού της χάριτος, οδηγούνταν ακόμη περισσότερο σε Αυτόν. Όταν είχαν πια παρέλθει τρεις ημέρες, με διαταγή του τυράννου οδήγησαν του μάρτυρες στο βήμα, όχι μαζί όμως, αλλά έναν –έναν ξεχωριστά. Και πρώτος οδηγείται ο Μανουήλ, εφόσον ήταν γνώστης της διαλέκτου και γνώριζε τις γραφές

της θρησκείας του Μωάμεθ, αυτόν με διάφορα λόγια προσπάθησε να τον πείσει να δεχθεί την πλάνη, ή και με ένα απλό λόγο μόνο (να το δηλώσει), για να αποφύγει (τάχα) την θανατική ψήφο από αυτούς και στη συνέχεια να ζήσει χριστιανικά τον εναπομείναντα χρόνο. Αλλά ο μάρτυρας χρησιμοποιώντας θεόπνευστη λογική, σηκώθηκε με δύναμη, απέκρουσε το δόλο του και είπε ότι «είμαι έτοιμος να πεθάνω για τον Χριστό, αφού το επέλεξα αυτό εκούσια, πράγμα με το οποίο ομόφωνα και οι πέντε συμφωνούμε, γιατί μια γνώμη όλοι ανεξαιρέτα έχουμε γι' αυτό με τη βοήθεια και τη χάρη του Χριστού». Έπειτα οδηγείται (μπροστά στον τύραννο) ο προχωρημένος στην ηλικία Μιχαήλ· αυτός παρ' όλο που κολακεύτηκε με πολλούς τρόπους, αποδείχθηκε πιο σταθερός και από το διαμάντι, ντρόπιασε το διώκτη του και είπε όσο και ο μακάριος Μανουήλ, τα οποία, μαζί με τους δύο προηγούμενους ομολόγησαν και οι άλλοι τρεις με δυνατή ψυχή και άκαμπτο φρόνημα. Και πάλι οδηγείται ο Μανουήλ, ο οποίος, αφού περιφρόνησε την προσφορά υποσχέσεων και τις κολακείες και τις τιμωρίες, με λαμπρή φωνή κι ελεύθερο λόγο, και πάλι ομολόγησε την καλή

ομολογία, θριάμβευσε και περιφρόνησε την πλάνη των αντικειμένων (ειδώλων) - άλλωστε ήταν σοφός και στη γνώση και στα λόγια – ιδιαίτερα τη βίβλο τους, που την ονομάζουν «Κορά», εφόσον είναι γεμάτη μυθεύματα και παραπληροφόρηση καθώς και από ψεύτικες και ποταπές υποσχέσεις· και το δεσμωτήριο πάλι είχε αυτούς τους δεσμώτους. Και όταν έκαναν συμβούλιο ο ηγεμόνας μαζί με τον καδή, με γράμματα εξέθεσε την κατάσταση στον πρώτο άρχοντα της επαρχίας, το όνομα του οποίου ήταν Βάσαφ και ήταν μυστικός γραφέας στον Σουλτάν Μαχμούδ, που είχε την ευθύνη για τις διατριβές στη Βασιλεύουσα. Οι μάρτυρες ήταν έγκλειστοι στη φυλακή για 17 ημέρες, βασανίστηκαν με ποικίλους τρόπους και πόνεσαν από την τυραννική ωμότητα και σκληρότητα, χωρίς τροφή, έχοντας γευτεί πολλές θλίψεις και στερήσεις· μετά από αυτά έφτασε και η απόφαση του άρχοντα, να θανατωθούν, δηλαδή με σκληρό και βίαιο θάνατο, με την ιδέα πως εξύβρισαν (προσέβαλαν) την πίστη τους. Έτσι, λοιπόν, συνέβη το τέλος των μαρτύρων, με εντολή του διώκτη τους, σίδερα σουβλερά καρφώθηκαν

πάνω σε σανίδες, σαν μεγάλους όγκους, με σκοπό να ριχτούν πάνω σ' αυτά οι μάρτυρες και να θανατωθούν σκληρά. Και την επόμενη μέρα, αφού άρπαξαν οι δήμιοι από τη φυλακή τον Μιχαήλ, καθώς ήταν ο μεγαλύτερος, τον οδήγησαν στην αγορά, εξασκώντας βία (πάνω) σ' αυτόν, γιατί αποκάλυψε τη δυσσεβεία τους. Αλλά ο μάρτυρας χωρίς καθόλου να διστάσει, διατράνωσε την κλίση του για τον Χριστό, ντροπιάζοντας τους υπηρέτες της πλάνης· αυτοί θολωμένοι από το θυμό τους με μαχαίρια έκοψαν σε λεπτά κομμάτια το μακάριο εκείνο που στεκόταν όρθιος προσευχόμενος και έτσι ολοκληρώθηκε η μαρτυρία του, έχοντας λάβει πρώτος αυτός το στεφάνι της δόξας· η μέρα εκείνη ήταν η έκτη του μηνός Απριλίου, Δευτέρα του Θωμά. Στο μεταξύ έβγαλαν έξω από την φυλακή και τους υπόλοιπους τέσσερις, οι οποίοι, καθώς μεταφέρονταν στον τόπο της καταδίκης είδαν πεταμένα τα μέλη του ευτυχισμένου Μιχαήλ και ευχαρίστησαν τον Κύριο που τον ενίσχυσε, λαμβάνοντας ακόμη περισσότερο θάρρος για το ευτυχές τέλος. Και το Γεώργιο και τον Θεόδωρο τους παρέδωσαν στην κρεμάλα, το Μανουήλ όμως που έλεγξε και

αποκάλυψε με τη δύναμη του λόγου και της σοφίας την πλάνη τους, τον οδήγησαν στα σίδερα που έμοιαζαν σαν τεράστιοι όγκοι και, αφού τον απαγόρευσαν να προσευχηθεί για τελευταία φορά, τον βίαζαν, προκειμένου να απαρνηθεί τους όρκους του προς τον Θεό· κι αυτός επέκρινε το παράλογο και ψευδές της ασέβειάς τους και τους είπε: «Αξιολύπητοι, εμείς με την θέλησή μας παραδινόμαστε στο θάνατο για το Χριστό, αλίμονο σε σας, τους ασεβείς και παράνομους, γιατί ο Θεός των όλων, ο Χριστός για τον οποίο πεθαίνουμε, αυτός θέλει να αποδώσει δικαιοσύνη για το αίμα μας και θα είναι αυτός που θα ανταποδώσει τις αρνητικές συνέπειες της κακίας σας, με τη δίκαιη κρίση Του». Όταν είπε αυτά ο μάρτυρας, τον έσπρωξε ο δήμιος και τον έριξε πάνω στα μεγάλα σίδερα που ήταν σαν τεράστιοι όγκοι, τα οποία καρφώθηκαν με μεγάλο πόνο στο στέρνο, στην κοιλιά και στα υπόλοιπα μέλη του, προξενώντας του φρικτό πόνο. Στη συνέχεια έριξαν και το Γεώργιο, το νεότερο, ο οποίος, όταν έπεσε, κατά θαυματουργικό τρόπο, συρρικνώθηκαν τα αιχμηρά σίδερα σαν μόλυβδος, χωρίς καθόλου

να προξενήσουν πόνο ή πληγές στο σώμα του. Κι όταν τον σήκωσαν από εκεί για να τα κάνει ο χαλκιάς (ο τεχνίτης) πιο σουβλερά, τον ξανάριξαν εκεί πατώντας πάνω σ'αυτόν με τα πόδια ο δήμιος με σκοπό πιο γρήγορα να καρφωθεί σε αυτά ο πολυβασανισμένος μάρτυρας. Και ο Μανουήλ παρέδωσε το πνεύμα του στα χέρια του Θεού, όμως ο Γεώργιος έμεινε ζωντανός για 24 ώρες, υφιστάμενος ο γενναίος ανυπόφορους πόνους· κατά τη νύχτα ήλθαν εκεί χριστιανοί και με λόγια παρακλητικά παρηγορούσαν το μάρτυρα που βασανιζόταν έτσι, και έπαιρναν το μαρτυρικό του αίμα, απορροφώντας το με υφάσματα, καθώς το θεωρούσαν αγιασμό, μέσω του οποίου πάρα πολλοί θεραπεύτηκαν, όχι μόνο Χριστιανοί, αλλά και γυναίκες Αγαρηνών, ενώ ταυτοχρόνως οι ευσεβείς (Χριστιανοί) παρακαλούσαν ώστε ο Σωτήρας να ενισχύσει τον μάρτυρά του. Τον τελευταίο τον παρακαλούσαν ώστε να κάνει ικετήριο δέηση στον Κύριο, με σκοπό να σταματήσει η φοβερή πανώλη που είχε τότε ενσκήψει και είχε οδηγήσει στο θάνατο πάρα πολλούς.

Όταν αυτά είχαν πλέον ολοκληρωθεί, δίνεται εντολή να απομακρυνθούν από εκεί τα λείψανα των μαρτύρων, αφού επρόκειτο να περάσει ο άρχοντας της Μάκρης, ο οποίος ονομαζόταν Μουσταφάς και ο οποίος δεν ήταν σύμφωνος με τον θάνατό τους. Ήλθαν, λοιπόν, οι δήμιοι και πήραν από την κρεμάλα και τα σίδερα τα λείψανα των άλλων μαρτύρων, τον πολυβασανισμένο, όμως, Γεώργιο μόλις είδαν ότι ακόμη ζούσε, τον πυροβόλησαν στο κεφάλι και τον θανάτωσαν κι έτσι κατέληξε κι αυτός ο αείμνηστος. Με νεύμα των εξουσιαστών πήραν οι ευσεβείς τα μαρτυρικά τους λείψανα και τα ενταφίασαν με τιμές, δοξάζοντας τον Θεό και τιμώντας τους μεγαλομάρτυρές Του.

Στη συνέχεια με πικρές δοκιμασίες, δοκιμάστηκαν οι αιμοβόροι εκείνοι τύραννοι· ο δήμιος από τη μία, αυτός που απαγόρευσε τον Μανουήλ να προσευχηθεί, μετά από 3 μέρες χτυπήθηκε από την πανώλη και με άσχημο τρόπο κατέληξε ο αχρείος, ενώ το πρόσωπο του άλλου στράφηκε προς τα πίσω, θέαμα ελεεινό για να το δει και να το αντικρύσει κανείς. Από την άλλη ο τύραννος Βάσαφ, αυτός που

αποφάσισε οι Άγιοι να θανατωθούν, για αυτό ακριβώς υπέπεσε σε δυσμένεια του Σουλτάν Μαχμούδ, βρέθηκε μακριά από τα σύνορα, στη Βάρνα, όπου και αποκεφαλίστηκε, όπως ακριβώς και ο κηδεμόνας του Παρτάρ στην Αδριανούπολη. Τέλος, ο θηριώδης και σκληρός Τζελάλ, αυτός που με πικρό τρόπο τιμώρησε και θανάτωσε τους μάρτυρες, (γιατί τέτοιου είδους όνομα είχε ο τύραννος) αφού κλήθηκε στη Βασιλεύουσα να δώσει λόγο σχετικά με το πώς διαχειρίστηκε τα πράγματα στη Μάκρη, δίκαια εκεί φονεύθηκε και έτσι έλαβε τέλος η προφητεία του μάρτυρα Μανουήλ.

Οι καλλίνικοι αυτοί, νέοι μεγαλομάρτυρες κατά μήνα Απρίλιο του σωτηρίου έτους 1835 στο παραθαλάσσιο χωρίο της Θράκης, τη Μάκρη, που βρίσκεται απέναντι από τη Σαμοθράκη. Η μνήμη των Πέντε Νεομαρτύρων εορτάζεται κάθε χρόνο την Κυριακή του Θωμά πανδήμως στο νησί της Σαμοθράκης (όπου φυλάσσονται τα λείψανά τους) αλλά και στον τόπο μαρτυρίου τους, την Μάκρη.

